

इयत्ता १ ली ते इयत्ता १० वी शिकणान्या
विद्यार्थ्यांना दर्जेदार गणित ई-साहित्य
निर्मितीसाठी प्रशासकिय व वित्तीय मान्यता
देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : ईगव्ह-१६२१/प्र.क्र.१७/संगणक
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक:- १८ जुलै, २०२२.

वाचा :-

- १) संचालक, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे यांचे पत्र
क्र.राशैसंप्रपम/आय.टी-गणित/खान अकॅडेमी/२०२०-२०२१, दि.१८.०८.२०२०.
- २) प्रकल्प अंमलबजावणी समितीच्या दि.११ नोव्हेंबर, २०२० रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना:-

राज्यात दिक्षा ऍपचा जास्तीत जास्त प्रभावीपणे वापर होण्याकरिता तसेच राज्यातील मराठी माध्यमाच्या इयत्ता १ ली ते १० वी मधील विद्यार्थ्यांना दर्जेदार गणित ई साहित्य निर्मिती करण्याबाबत संदर्भ क्र.१ अन्वये संचालक, राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे यांनी प्रस्ताव सादर केला होता. सदर प्रस्तावास संदर्भ क्र.२ अन्वये मान्यता देण्यात आली आहे. शालेय स्तरावर गणित विषयाचे महत्त्व अनन्य साधारण आहे. राज्यातील विद्यार्थ्यांची गणित विषयाची संपादनूक वृद्धिंगत होण्याच्या दृष्टीने राज्यस्तरावरून विविध प्रयत्न करण्यात येत आहेत.त्यामध्ये दीक्षा ऍप वरील ई-साहित्याचे महत्त्व अधोरेखित आहे. सदर ऍपवरील साहित्य पाठयपुस्तकातील Q.R. Code च्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहचविले जाते. सदर दीक्षा ऍप वरील ई-साहित्य अद्ययावत, दर्जेदार व गुणवत्तापूर्ण करणेसाठी राज्यातील तंत्रस्नेही शिक्षक यांच्या मदतीने ई-साहित्य निर्मिती करण्यात येते. सदर प्रक्रियेमध्ये या विषयातील तज्ञ असणाऱ्या विविध अशासकीय संस्थांचे देखील सहकार्य घेण्यात येत असते. याअनुषंगाने राज्यातील विद्यार्थ्यांसाठी गणित विषयाचे ई-साहित्य निर्मिती करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार शासन खालीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:-

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे मार्फत राज्य अभ्यासक्रमावर आधारित इयत्ता पहिली ते दहावीच्या विद्यार्थ्यांसाठी ई-साहित्य निर्मिती करण्यात येत आहे. सदर निर्मित ई-साहित्य दीक्षा ऍप, पाठयपुस्तकातील Q.R. Code परिषदेची वेबसाईट व यु-ट्यूब चॅनेल यांचे मार्फत होणाऱ्या रु.१६.५० लक्ष इतक्या खर्चास मान्यता देण्यात येत आहे. तसेच ई-साहित्य निर्मिती करिता आवश्यक साहित्य खरेदी, व्हिडीओ निर्मिती, भाषांतर तज्ञ व इतर अनुषंगिक खर्च करण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. सदर मान्यता पुढील अटीच्या अधीन राहून देण्यात येत आहे.

- १) ई-साहित्याची खरेदी Gem पोर्टलवरून विहित पद्धतीने करण्यात यावी.
- २) उपलब्ध करून दिलेला निधी त्याच प्रयोजनासाठी उपयोगात आणला जावा.

- ३) खर्च विहित मार्गाने नियमानुसार करण्याची जबाबदारी राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र राज्य, पुणे राहिल.
- ४) खर्चाची उपयोगिता प्रमाणपत्रे तात्काळ सादर करण्यात यावीत.

३. सदरचा खर्च मागणी क्रमांक. ई-२, २२०२ सर्वसाधारण शिक्षण, ८० पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना (०२) (५१) ई-गव्हर्नन्स कार्यक्रम (२२०२ H ४५४) ३१ सहायक अनुदाने या लेखाशिर्षातून सन २०२२-२३ च्या उपलब्ध तरतुदीमधून भागविण्यात यावा. यासाठी आयुक्त, शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रक अधिकारी व संचालक, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, (विद्या प्राधिकरण), पुणे तथा संचालक, महाराष्ट्र विद्या प्राधिकरण, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
४. सदरचा खर्च राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषदेमार्फत त्यांच्या खात्यातील शिल्लक रकमेतून खर्च केला असल्यास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या तरतुदीमधून समायोजन करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
५. हा शासन निर्णय वित्तीय अधिकार नियमपुस्तिका-२०१५ दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ मधील उपविभाग- २ मधील अनुक्रमांक २७ अ मधील नियम क्र. ७६ अन्वये विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.६७४/२०२२/व्यय-५, दिनांक ०१.०७.२०२२ अन्वये प्राप्त मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०७१८११५७२५७८२१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.
महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(समीर सावंत)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१. मा.अ.मु.स. वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा.अ.मु.स. माहिती व तंत्रज्ञान विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३. मा.सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. आयुक्त, शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
५. संचालक, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे
६. महालेखापाल (लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर१/२.
७. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर१/२.
८. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे.
९. निवडनस्ती/संगणक कार्यासन.